

Mme Ñwed Emi Esiakde ke Ñwed Mbono Esop Uwem ye Utom Nnyin

SEPTEMBER 7-13

MME AKPAN ÑKPQ KE IKQ ABASI | EXODUS 23-24

“Kutiene Mme Owo”

w18.08 4 ¶7-8

Ndi Edi Ofuri Akpanik?

⁷ Ndi esinem fi ndinø mme ufan fo ye mbon oro ɔdiøñode e-mail ye etop ke fon? Ekpedi ntre, ke ini okopde obufa ñkpø ke TV, ekebe ukopikø, mìdighe okotde ke ñwedmbuk ñkpøntibe, emekeme ndiyom ndinam ñkpø nte mme ɔkombuk ñkpøntibe. Mmø ɛsiyom ndidi akpa owo emi anamde mme owo ɛkop obufa ñkpø emi etibede. Edi mbemiso ɔnɔde etop oro mìmè e-mail oro ɛsøk mbon eñwen, bup idemfo ete: ‘Ndi mmeneñede mfiøk ke se nyomde ndinø mme owo emi edi akpanik?’ Edieke mûkpemeke, emekeme ndidue nsuan nsu ke otu nditøete. Elikere akpasiaha fi iba, sohi etop oro, kùno owo ndomokiet.

⁸ Enyene ñkpø eñwen emi anamde ɔdiøk ndisisosop nnø mbon eñwen etop emi ibode. Enyene ndusuk idut emi owo miyakke inam ñkpø Abasi nte ikpanamde, mìdighe ɔdøhø nnyin ikùnanam. Mbon oro ɛkobode nnyin ke utø idut oro ɛkeme ndikokoi nsuan etop emi edinamde idem enyek nnyin, mìdighe anam ikere ke nditøete nnyin idighe se ɛberide edem. Se ɛkenamde edi oro ke akani Soviet Union. Mme ndedibe bodisi emi ɛkekotde KGB ɛma ɛsaña ɛsu nsu ɛte ke ndusuk nditøete emi ɛkedade usun ke esop ɛwoñode ɛda etap nditøete ɛno ukara. Ediwak owo ɛma enim nsu oro ɛnyuñ ɛkpøñ esop Abasi. Ama ɔdiøk etieti! Ndusuk mmø ɛma ɛfiak ɛdùk esop nte ini akakade. Edi mbon eken ikafiakke idi. Mmø ɛma “eyak mbuötidem mmø owure nte nsuñikañ.” (1 Tim. 1:19) Nso ke ikpa-

nam mbak utø ñkpø oro idiworø nnyin? Ama okop idighe mbuk mìmè mbuk emi müfiøkke mìmè edi akpanikø, kùsaña usuan. Kùnjim krukpru se okopde, kùnyuñ uyak ɛsøp ɛbiaña fi. Küt ete ke ɔmøfiøk ofuri akpanikø.

it-1-E 11 ¶3

Aaron

Ofon iti ke ofuri ndudue ita emi Aaron akanamde mi, ke idighe enye ɔkötøñø. Etie nte mbon eñwen ɛkenam enye anam, mìdighe enye etiene mbon eñwen anam se enye ɔdiøñode ke ifonke. Akpakana enye eti ibet oro ɔdøhøde ete: “Kutiene otuwo unam idigø,” akpan akpan ke akpa ndudue oro enye akanamde. (Ex 23:2) Edi se Ñwed Abasi etiñde abaña Aaron ke oro ebede owut ke enye ekedi eti owo. Ndien ke ini Eyen Abasi okodude ke isøñ, enye ama okpono itie oku Aaron ye nditø esie.—Ps 115:10, 12; 118:3; 133:1, 2; 135:19; Mt 5:17-19; 8:4.

it-1-E 343 ¶5

Nnan; Ñkimenyin

Ke ini eyomde ndiwut ke ebieriekpe ama ɔbø ubokedem ekpe ukwañikpe ɔnø owo, ɛkesidøhø ke ñkpø ama ekjm enye enyin. Ibet Moses ama etiñ afiak etiñ ete yak ebieriekpe okùbø ubokedem okùnyuñ usari owo, sia emi eke me ndinam enye okùkpe nnennen ikpe. Bible ɔdøhø ke “ubokedem [esikjm] mme okut-usun enyin,” (Ex 23:8) afiak ɔdøhø ke “ubokedem [esikjm] mbon ɔniøñ enyin.” (De 16:19) Okropokom ebieriekpe ofon didie onyuñ ɔfiøk ndikpe ikpe didie, edieke ɔnøde enye ñkpø, oro ekeme ndinam enye okùkpe nnennen ikpe. Abasi ɔdiøñø ke ubokedem ekeme ndikjm owo enyin, asari ye uma onyuñ ekeme ndibiat ñkpø nnø owo, ntak edi oro ibet esie ɔkodøhøde ete: “Kùnam ñkpø ye ubuene ke asari, kùnyuñ unam ñkpø ye akwa owo ke uma.” (Le 19:15) Utu ke ebieriekpe

ndinam ñkpø ke uma mmm ñdinam ñkpø man ediwak owo ema enye, akana enye ekpe nnennen ikpe ọnọ owo, inamke ñkpø mmm owo edi imo mmm ubuene.—Ex 23:2, 3.

Yom Ñkpouto ke Ikø Abasi

w16.10 9 ¶4

“Eküfre Ndikama Isenowo”

⁴ Utu ke ndikenyeniyik nditø Israel efon ido ye isenowo, Jehovah ama akam ọdøhø mmø eti nte eketiede mmø ke idem ke ini mmø erekidide isenowo, man mmø efdøk nte erekpenamde ñkpø ye isenowo. (**Kot Exodus 23:9.**) Idem mbemiso nditø Egypt erekidade nditø Israel nte ifin, etie nte mmø ema ẹtotoño ẹsari nditø Israel ke ntak emi mmø erekidide nditø Hebrew ye ke ntak Abasi emi mmø erekponode. (Gen. 43:32; 46:34; Ex. 1:11-14) Nditø Egypt ema ẹtuhøde nditø Israel etieti ke ini mmø erekduñde ke idut mmø, edi Jehovah ama ọdøhø nditø Israel edata isenowo emi edatañde ke obio mmø “nte amanaisoñ.”—Lev. 19:33, 34.

it-2-E 393

Michael

1. Ke ęsiode Gabriel efep, Michael edi ñukukre edisana angel emi ęsiakde enyijñ ke Bible. Enye ñko ke ękot “etubom mme angel.” (Jude 9) Akpa ini emi ęsiakde enyijñ oro ke Bible edi ke Daniel ibuot duop, ke ini ękedohøde ke Michael edi “kiet ke otu mme ebeiso mbøñ.” Enye ekedi ediñwam angel emi mikenyenike odudu nte enye, emi “obøñ obio ukara Persia” ọkobiøñode. Ękot Michael “obøñ mbufo,” oro edi, obøñ nditø Israel. Ęfiak ękot enye “akwa obøñ emi adade ọnø nditø orùk” Daniel, kpa nditø Israel. (Da 10:13, 20, 21; 12:1) Emi owüt ke Michael ekedi angel oro akadade nditø Israel usuñ ke wilderness. (Ex 23:20, 21, 23; 32:34; 33:2) Ñkpø eñwen emi anamde idøhø ntre edi ke Bible ọdøhø ke Michael, etubom mme angel, ama eneni ye Devil abaña okpo Moses.—Jude 9.

MME AKPAN ÑKPØ KE IKØ ABASI | EXODUS 25-26

“Ata Akpan Ñkpø Oro Okodude ke Tent Utuakibuot”

it-1-E 165

Ekebe Ediomí

Nte Ekebe Oro Eketiede. Ke ini Jehovah ọkodohøde Moses ọbop tent utuakibuot, akpa ñkpø emi enye okowùtde Moses ekedi nte ekebe ediomí ekpetiede, sia enye ekedi ata akpan ñkpø ke tent utuakibuot ye ke itienna nditø Israel. Ekebe oro ekedi cubit iba ye ubak ke unioñ, cubit kiet ye ubak ke ubom, onyuñ okoñ ke cubit kiet ye ubak (emi ekedi ñkpø nte ikpat ita ye ubak ke unioñ, ikpat iba ye ubak ke ubom, onyuñ okoñ ñkpø nte ikpat iba ye ubak). Ękeda eto acacia ęnam ekebe emi, edata ata gold ęfuk enye ke esit ye ke edem, ęnyuñ edata gold ęnam mben esie ękanade. Edi okukip ekebe emi iketiehe nte idem ekebe, emi ękeda eto ęnam ekem edata gold ęfuk. Ękeda ata gold kpöt ęnam ofuri okukip emi, ndien enye ọkoniøñ onyuñ okpon ata ukem ukem nte ekebe oro. Emá edata gold ędom cherub iba ędori ke enyoñ okukip ekebe oro, kiet ke utit ñkañ kiet, enye eken ke utit ñkañ eken. Mme cherub emi emá ętat mba mmø mbiba ke enyoñ, edata mba mmø ęfuk okukip oro, ęwøñode iso ęwüt kiet eken, ęnyuñ ęse okukip oro. (Ex 25:10, 11, 17-22; 37:6-9) Ękot okukip emi ñko “okukip itie usio-isop.”—Ex 25:17; Heb 9:5.

it-1-E 166 ¶2

Ekebe Ediomí

Ekebe ediomí ekedi edisana ñkpø emi ękedoñde mme ñkpø oro Abasi akadade eti ękot esie ñkpø, ndien akpan ñkpø emi ękesinde ke ekebe oro ekedi itiat iba emi ękewetde Ibet Duop, emi ękekotde ñko “ntiense.” (Ex 25:16) Emá ęsın ñko “abañ gold oro manna ęsınede, ye esañ Aaron oro ekeseñede” ke ekebe ediomí, edi

ema əsio mmə efep mbemiso ekebopde temple Solomon. (Heb 9:4; Ex 16:32-34; Nu 17:10; 1Nd 8:9; 2Ch 5:10) Mbemiso Moses akakpade, enye ama ədədən nədir Levi əda “ñwed ibet” əkenim “ke ñkañ ekebe ediomi Jehovah Abasi . . . nte ntiense.” (De 31:24-26) Enye ikədənənə məmə əşin ñwed ibet oro ke esit ekebe ediomi.

it-1-E 166 ¶3

Ekebe Ediomı

Ekebe oro okowut ke Abasi do ye iköt esie. Ofuri ini emi ekebe ediomi okodude ye nditə Israel, enye okowut ke Abasi do ye mmə. Jehovah əkədənənə Moses ete: “Nyowut fi idem do nnyuñ ndu ke enyoñ okukip oro ntin iko ye af, ke ufot cherub iba oro ədorode ke enyoñ ekebe ntiense.” “Ami nyowut idem ke obubit enyoñ emi ofukde okukip ekebe oro.” (Ex 25:22; Le 16:2) Samuel əkədənənə ke Jehovah ‘etie ke mme cherub’ (1Sa 4:4); ntre mme cherub əkeda əbaña “chariot” Jehovah. (1Ch 28:18) Ntak edi oro ekedide “ini ekededi emi Moses odükde tent usopidem ndinyene nneme ye [Jehovah], enye oyokop uyo emi enemedə nneme ye enye ke enyoñ okukip emi okubode ke ekebe ntiense, ke ufot cherub iba; ndien Enye eyenyene nneme ye enye.” (Nu 7:89) Nte ini akakade, Joshua ye Phinehas emi ekedide akwa oku ema əda ke iso ekebe ediomi əbup Jehovah ñkpö. (Jos 7:6-10; Jg 20:27, 28) Edi akwa oku kpot ekesidik Ata Edisana okokut ekebe ediomi ini kiet kpot ke isua, idighe man ekeneme nneme ye Jehovah, edi man okosio isop idemesie ye eke nditə Israel ke Usen Usio-Isop.—Le 16:2, 3, 13, 15, 17; Heb 9:7.

Yom Ñkpouto ke Ikö Abasi

it-1-E 432 ¶1

Cherub

Ndise cherub əkədənənə nsio nsio ñkpö oro ekedude ke tent utuakibut ke wilderness. Emə əda gold ədom cherub iba ədori ke enyoñ okukip ekebe ediomi, kiet ke utit ñkañ kiet, enye eken ke utit ñkañ eken. Mme cherub emi əke-

sak iso əse kiet eken enyuñ əşük ibuot ke ison nte ətuak ibuot eno Abasi. Mmə ema etat mba mmə mbiba ke enyoñ, əda mba mmə əfuk okukip oro nte əkpekpeme ekebe oro. (Ex 25:10-21; 37:7-9) Emə enyuñ ədək ndise cherub ke əfən tent utuakibut ye ke ikpehe emi akabaharede Edisana ye Ata Edisana.—Ex 26:1, 31; 36:8, 35.

it-2-E 936

Uyo Iso Abasi

Uyo iso Abasi ekedi uyo 12 oro əkedoride ke okpokoro ke ikpehe oro əkekotde Edisana ke tent utuakibut məmə ke temple. Əkesikpəhə uyo emi kpukpru Sabbath. (Ex 35:13; 39:36; 1Nd 7:48; 2Ch 13:11; Ne 10:32, 33) Uyo emi okodoro ke iso Jehovah nte uwa emi əwade eno enye kpukpru ini. (Ex 25:30) Əkot enye “uyo emi ətañde-tañ əkək” ke 2Ch 2:4, ye “uyo” ke Heb 9:2.

SEPTEMBER 21-27

MME AKPAN ÑKPÖ KE IKÖ ABASI | EXODUS 27-28

“Nso ke Ikeme Ndikpəp Nto Əfən Akwa Oku?”

w09 6/1 27 ¶4-7

Ndi Ama Əfiq?

Nso ikedi mme Urim ye Thummim?

Etie nte Israel eset əkesida Urim ye Thummim əfiq se Jehovah oyomde idü məmə mme andikara mmə ənam. Əkesidənənə mmə ke ekpat oro akwa oku əkesikənəde ke ikpanaesit, emi əkekotde “mbana-ikpanaesit-ikpe.” (Exodus 28:15, 16, 30) Okposukedi emi ñwed Abasi mətijñ-ke ekese ibaña mmə, məmə nditjñ se əkesidade mmə ənam, nsio nsio itie ke Bible əwüt ke etie nte əkesida mmə əfiq iborə oro Abasi əkənəde ke ñkpö, ndien emi əkesidi ke mme ñkpö oro okoyomde Abasi əborə “ih,” “ihih,” məmə okuso-sioro uyo.

Uwütñkpö kiet edi ini emi David əkədənənə Abiathar ada ephod oro akwa oku esisjnede

osok imo, ndien etie nte ema edon Urim ye Thummim ke ekpat ofon emi. David ama obun Jehovah mbume iba emi: ‘Ndi Saul oyosuhode ebine mi?’ ndien ‘Nte mme andinyene Keilah eyeda mi esin enye ke ubok?’ Jehovah okoboro ih, ndien emi ama anam David ofiok se enye akpanamde.—1 Samuel 23:6-12.

Ama odu ini emi Edidem Saul nko akadade Urim ye Thummim ese mmeh ikot imo edue, mmeh imo, mmeh Jonathan akpan imo akam edue. (1 Samuel 14:40-42) Ke ini Abasi mikoduhe aba ye Saul, Abasi ikoboroke enye nkpo aba edide “ke ndap, ye ke Urim, ye ke mme prophet.”—1 Samuel 28:6.

Mme Jew edohoh ke ema eksobo temple Jehovah ke isua 607 M.E.N., ke owo ikadaha aba Urim ye Thummim inam nkpo.

it-1-E 849 ¶3

Okpoiso

Akwa Oku Israel. Akwa oku ke Israel ama esiboboh mboboh ibuot, ndien ema eda ata eti gold ekap idiono emi ekekotde “edisana idiono uyakidem” edian ke iso mboboh ibuot esie. Se ekewetde ke idiono oro ekedi “Jehovah edi Edisana.” (Ex 28:36-38; 39:30) Sia edide akwa oku akada iso ke utuakibuot Jehovah, akana kpu-kpru se enye anamde asana. Idiono oro enye okobobode ke okpoiso ama eti nditoh Israel nko ke ana se ededi emi mmeh enamde eno Jehovah edi edisana. Idiono oro ama onyuhn owut ke Jesus Christ emi edide akakan Akwa Oku ayaka iso anam ekut ke Jehovah edi edisana Abasi sia Jehovah ke idemesie ekemek enye.—Heb 7:26.

w08 8/15 15 ¶1

Kpono Jehovah Ebe ke Ndinam Nkpo Uku Uku

¹⁷ Oyom ineñede inam nkpo uku uku ke ini ituak-de ibuot ino Jehovah. Ecclesiastes 5:1 odohoh ete: “Kpeme ukot fo ke adañaemi afo akade ke ufok Abasi.” Ema ewuk Moses ye Joshua ete esioño ikpaukot mmeh ke ini ekedude ke edisana ebiet. (Ex. 3:5; Josh. 5:15) Mmeh ekenyene ndinam emi ndiwut ukpono ye uteñe. Mme oku

Israel ekenyene ndisjne ofoñukot linen “man efuk iferi obukidem mmeh.” (Ex. 28:42, 43) Emi ama anam mmeh edip idem nte odotde ke ini eñamde utom ke itieuwa. Kpukpru owo ke ubon oku ekenyene ndinam nkpo uku uku nte Abasi oyomde.

Yom Nkpouto ke Ikø Abasi

w12 8/1 26 ¶1-3

Ndi Ama Ofiok?

Mmeh ke ekeda ɔsɔñurua itiat oro ekesidon-de ke mbana ikpanaesit akwa oku?

Ke nditoh Israel ema ekeworoh ke Egypt edisim wilderness, Abasi ama odohoh mmeh enam mbana ikpanaesit. (Exodus 28:15-21) Akana edon mme ɔsɔñurua itiat nte ruby, topaz, emerald, turquoise, sapphire, jasper, Ieshem, agate, amethyst, chrysolite, onyx, ye jade ke mbana ikpanaesit akwa oku. Ndi nditoh Israel ema enye-ne mme utø ɔsɔñurua itiat oro?

Ke eyo Bible, mme owo ema eñeneñede ema mme ɔsɔñurua itiat enyuhn eda enye enyam urua. Ke uwutnkpo, nditoh Egypt eset ema eñika anyan ekesim Iran, Afghanistan, ye idem India man ekenyene mme utø ɔsɔñurua itiat emi. Ndito Egypt ema eñidok nsio nsio ɔsɔñurua itiat ke obio mmeh. Mme andikara Egypt ekeso ebañna mme ɔsɔñurua nkpo emi edokde ke mme obio oro mmeh ekarade. Job ama etiñ abañna nte mbon eyo esie ekekamade utibi-nkpo etibi ukpe eyom nkpo, onyuhn asiak sapphire ye topaz esin ke otu nkpo oro eñidokde esioño ke ison.—Job 28:1-11, 19.

Nwed Exodus owut ke Israel ema “ebume” nkpouto “nditoh Egypt” ke ini ekeyomde ndikpoñ ison Egypt. (Exodus 12:35, 36) Ntem ekeme ndidi nditoh Israel ekeda itiat oro ekedon-de ke mbana ikpanaesit oku ke ison Egypt.

it-1-E 1130 ¶2

Edisana

Unam ye Mbuñwum Iñwañ. Akpa eyen enañ emi edide ayara, akpa okukim eroñ emi ama-

nade, ye akpa okpo-ebot emi amanade ekedi ndisana eno Jehovah, ndien ikanaha efak mmø. Akana ewawa mmø, ndien mme oku ekenyene ndusuk nkpo ke idem unam oro. (Nu 18:17-19) Akpa mbuñwum iñwañ ye oyoñ mbak duop ekedi ndisana, kpa ntre nkø ye kpkpru uwa ye eno oro ekenamde asana man eda ènam utom ke edisana ebiet. (Ex 28:38) Jehovah okoyom eda kpkpru nkpo emi enye òdohode ke edi ndisana nkpo ke akpan nkpo. Enye ikoyomke owo ada mmø anam nkpo ono idemesie mmè asabade mmø. Yak ida ibet emi Abasi òkonode abaña oyoñ mbak duop ke uwutnkpo. Edieke owo okosiode ndusuk wheat enjì nte oyoñ mbak duop, ekem enye mmè owo ke ufòk esie edue emen wheat oro etem, enye edue ibet oro Abasi òkonode abaña ndisana nkpo. Akana enye ono usiene nkpo oro, afiak adian mba-hade kiet ke itie ition ke nkpo oro ono oku, onyuñ awa okukim eroñ oro eyede idem. Emi ama owut ke ikpanaha owo ada nkpo emi Jehovah òkodohode ke edi edisana ebre mbre.

—Le 5:14-16.

SEPTEMBER 28-OCTOBER 4

MME AKPAN NKPO KE IKØ ABASI | EXODUS 29-30

“Tiene Tip Okuk Eda Ènam Utom Jehovah”

it-2-E 764-765

Ndisin Owo Enyiñ ke ñwed

Ke Sinai. Akpa ini oro Jehovah òkodohode èsin mme owo enyiñ ke ñwed ekedi ke oyoñ ofioñ iba ke oyoñ isua iba toño nditø Israel èkeworø ke Egypt. Mmø ekedu ke Sinai ini oro. Moses ama emek mbøñ ke esien kiet kiet onyuñ òdohø mmø èwet enyiñ mbon oro èdude ke esien mmø èsijn ke ñwed. Mbon emi èkesinde enyiñ ke ñwed ekedi irenowo, otøñode ke isua 20 dok. Mmø ema èdot ndika ekøñ, Abasi ama onyuñ òdohø kpkpru mmø eno etibe emi ekedide ubak shekel (nkpo nte #425) man eda ènam utom ke tent utuakibuot. (Ex 30:11-16; Nu 1:1-16, 18, 19)

Kpkpru mbon oro èkesinde enyiñ ke ñwed ekedi owo 603,550, ke èsiode nditø Levi efep, sia mmø ikenyeneke udeme ke ison oro. Mmø ikesinohø etibe emi èkesidade ènam utom ke tent utuakibuot, ikesinyuñ ikaha ekøñ.—Nu 1:44-47; 2:32, 33; 18:20, 24.

it-1-E 502

Etibe

Enyene ndusuk etibe emi Ibet Moses òkodohode ke ana nditø Israel èsinø. Ke ini Moses akabatde nditø Israel, akana kpkpru irenowo, otøñode ke isua 20 dok, eno nkpo ndifak ukpoñ mmø. Akana mmø eno “ubak shekel [nkpo nte #425] ke shekel edisana ebiet.” Ubak shekel oro ekedi etibe oro ènøde Jehovah man eda èsio isop ukpoñ mmø ènyuñ “eda ènam utom tent usopidem.” (Ex 30:11-16) Josephus eyen Jew emi èkesiwetde mbukseset òkodohø ke nte ini akakade, ke èkesikpe “edisana tax” emi kpkpru isua (*The Jewish War*, VII, 218 [vi, 6]). —2Ch 24:6-10; Mt 17:24.

w11 11/1 12 ¶1-2

Ndi Ama Qfiòk?

Mmøñ ke èkesida okuk èse èbaña temple Jehovah ke Jerusalem?

Èkesida okuk tax, akpan akpan enye emi èke-wükde kpkpru owo ète ekpe, èse èbaña temple Jehovah. Ke uwutnkpo, ke ini èkebopde tent utuakibuot, Jehovah ama òdohø Moses obø kpkpru nditø Israel oro èkesinde enyiñ ke ñwed ubak shekel nte “etibe Jehovah.”—Exodus 30: 12-16.

Etie nte ibat okuk emi ke eyen Jew kiet kiet èkesikpe kpkpru isua ke etibe temple. Tax emi ke Jesus òkodohø Peter okosio okuk ke inua iyak ada ekekpe.—Matthew 17:24-27.

Yom Nkpouto ke Ikø Abasi

it-1-E 1029 ¶4

Ubøk

Ndidori Owo Ubøk Mmè Ndidori Nkpø Ubøk. Nditùk owo mmè nditùk nkpo okpöhode ye

ndidori owo ubok ṡmē ndidori ñkpọ ubok. Enyene nsio nsio ñkpọ emi ekesinamde ḋorori owo ubok ṡmē ḋorori ñkpọ ubok. Ndidori owo ubok ekesiwüt ke ẹmek owo ñkpọ mīdighe ẹnọ enye sañasaña utom. Ndidori ñkpọ ubok okowüt ke ẹnam ñkpọ oro akabade edi edisana mīdighe ke ḋidida ñkpọ oro inam sañasaña utom. Ke uwutñkpọ, ke ini ẹkeyomde ndimek oku, Aaron ye nditqiren esie ẹma ḋorori ubok ke ibuot ayara enañ ye ke ibuot okukim erōn iba oro ẹkeyomde ndiwa, ndien oro okowüt ke mmọ ẹnyime ke ẹwa mme unam oro man ẹmek mmimọ oku ẹnọ Jehovah Abasi. (Ex 29:10, 15, 19; Le 8:14, 18, 22) Ke ini Moses okoyomde ndimek Joshua man ada itie esie nte Abasi ṣkodohode, enye ama odori Joshua ubok, ndien oro ama anam ‘spirit ṣniorñ ọyohọ Joshua idem’ man enye ekpekeme ndida nditq Israel usuñ ọfọn. (De 34:9) Ẹma ẹsinyuñ ḋorori owo ubok ke ini ẹyomde ndidiqñ owo. (Ge 48:14; Mr 10:16) Jesus Christ ama otuk mīdighe odori ndusuk owo ubok man ṣkok mmọ udøño. (Mt 8:3; Mr 6:5; Lu 13:13) Ndusuk ini, mme owo ẹma ẹsibọ edisana spirit ke ini ḋoride mmọ ubok.—Ut 8:14-20; 19:6.

it-1-E 114 ¶1

Owo Emi Ẹyetde Aran, Ndiyet Owo Aran

Ibet emi Jehovah ṣkonođe Moses ama etjñ nte ẹkpenamde aran emi ẹsidade ẹyet owo. ḅekeda ata nti ufuɔññkpọ—myrrh, enem-utebe cinnamon, enem-utebe calamus, cassia, ye aran olive—ẹnam aran oro. (Ex 30:22-25) Akana ẹwot owo ekededi emi anamde aran emi ofiqñ mīdighe adade enye ẹyet owo emi Abasi mīmekke. (Ex 30:31-33) Emi ama anam ẹkụt ke itie oro ẹmekde owo ẹṣin edi ata akpan itie, ke utom oro ẹnyuñ ẹnɔde enye edi edisana utom.

